

*Thank you for your love and support*



The Glory of the Achaemenids Collection  
مجموعه شکوه هخامنشی ها

## (مقاله ای کوتاه در مورد شاهنشاهی هخامنشیان)

(به کوشش تیم ایران دوست A.N)



اگر می خواهی بدانی ایران چگونه از دل خاک و خون،  
سر برکشید و نخستین شاهنشاهی جهان را بنیان نهاد،  
اگر دل در گرو آزادگی، داد، و شکوه مردانی چون کوروش،  
داریوش و خشایارشا داری، این مقاله، چراغی ست در تاریکی  
تاریخ؛ روایتی ست استوار، نه از افسانه، که از سنگ نوشته و سند؛  
سفری ست از منشور آزادی کوروش تا آتشی که آتن را بلعید



به نام خداوند جان خرد      کزین برتر اندیشه برنگذرد



درفش شهباز

## هخامنشیان:

در آغازهای فرّ و فروغ ایران زمین، تبار شاهزادای برخاست  
به نام هخامنشیان، (۲۵۸۴ سال پیش) همان نیای تاجداران پارسی.  
این دودمان پاک‌نهاد، از کوهر آریایی، و با درفش کاویانی  
و دلیرانی چون کوروش بزرگ، این شاهنشاهی را بنیاد نهادند.  
تختین شاهنشاهی جهان را پهنای از سند تا نیل، از  
آتشکده‌های پارس تا کوهساران سغد.



## کوروش بزرگ:



او کوروش بزرگ، شریار فره‌مند پاری،  
تختین آموزگار آزادی در کیتی بود.

او بنیادگذار شانشاهی هخامنشیان بود؛ باتیخ،

مرزها کشود، لیک با داد، دل‌ها را

فرمانروایی کرد.

در روزگاری که بندگی و زنجیر رسم بود، کوروش، بند بردگی را کست؛

فرمان داد که هیچ مرد و زنی برده نباشد و این، تختین بانک آزادی در تاریخ جهان بود.

او در منشور آزادگان (منشور کوروش)، از آزادی کیش، زبان، و زیست گفت؛ از آن

که هیچ کس را به زور دین نتوان آموخت، و مردمان هر دیاری، آیین خویش را نگاه دارند.

کوروش، فرمانروایی بود که دین را از سیاست جدا ساخت؛ نه موبد، نه کاهن، نه پرتشگاه،

فرمانروا نبود این شاه بود که با داد و یمنش، کشور را می‌کردند، بی آن که باور کسی را دگرگون کند.

او نه تنها کشور ساخت، که اندیشه ساخت. اندیشه‌ی آزاد بودن، اندیشه‌ی برابری، اندیشه‌ی

زیستن بی زنجیر. ایران، با کوروش، سرای آزادگان شد.



## داریوش بزرگ:



داریوش بزرگ، آن شیر مرد فرزانه، پا به میدان نهاد؛ شاهی که با فره ایزدی، شاهشاهی را از آشوب به سامان رساند و پایه‌های داد و دیوان را استوار ساخت.

داریوش، نه تنها جنگاور بود، که سازنده‌ی ایران نوین؛ راه شاهی را کشید از دل کوه و کویر تا کناره‌ی دریا، تختین چاهارخانه را پدید آورد تا پیام‌ها چون باد در کشور بگردند.

با نقشه‌کشی، اندازه‌گیری و دادگری، مرزهای ایران را نگه داشت و دیوانسالاری را چنان سامان داد که هر گوشه از کشور، با زبان و آیین خویش، آزادانه می‌زیست.

در تخت جمشید، نگین سنگی ایران، سگوه مردمانی را همگاشت که با هم، نه بر هم، می‌زیستند. از هند تا مصر، از بلخ تا بابل، آواز دادگستری داریوش، بلند بود.

او نوشت:

«نه به خواست بدن، نه به خواست جنگ، بلکه به خواست

اهورامزدا، ایران چنین بزرگ شد.»

داریوش، بنیان‌گذار ایران خرد، سازمندی و سگوه بود.

یادش، در جان هر ایرانی، چون سنگ بی‌زوال تخت جمشید، جاودانه‌ست.



## خشایار شاه جهان کشا:



شاه پرشکوه، آن کردون کرد دریای جهان کشا، خشایارشا فرزند داریوش بزرگ، نواده‌ی  
کوروش، فرمانروای جهان، سایه کستر خورشید بر سپاه ایران! در روزگاری که کتاختان یونانی، در  
سارد (ترکیه امروزی) آتش افکندند و خون پارس را ریختند، خشایار بزرگ، سوگند خورد که آتن،  
آن زادگاه شورش و ناپسی، در آتش خشم ایران بسوزد. و چنین شد که سپاه جاودانی  
ایران، چون موجی بی‌کرانه، از شوش و پارس و ماد و پارت و بلخ و هند، به فرمان او برخاستند؛  
هفت کشور، یک دفش؛ یک دل، یک خواست: انتقام! با دست توانای او، پل بر  
دریا زدند نه از چوب، که از خواست شاهانه؛ و سپاه ایران، از دل دریا گذشت، همان‌گونه که آذر  
از هیزم، و خشایار، همچون کوه، بر آن سوی دریا فرود آمد. و آنگاه بود که آتن، به آتش کشیده  
شد و خاکش، طعم داغ داد ایران را چشیدن برای غارت، که برای پاسداشت خون  
پارسی. نه از خوی توختش، بل از رسم داد و کیفر. خشایار بزرگ، آن شهیار دیانا و کوهستان،  
آن که آواز گام هایش، خواب از چشم دشمن می‌ربود، آشکار ساخت که هر کتاختی را  
فرجامی ست و نام ایران، شوخی بردار نیست! جاوید باد یادش،  
آن که آتش سارد را، با آتش آتن پانخ گفت.  
فره ایران، در تیغ و دفش او می‌درخشد.



# منابع

کتابهای پژوهشی درباره هخامنشیان

1. From Cyrus to Alexander – Pierre Briant
  2. The Heritage of Persia – Richard N. Frye
  3. A History of Zoroastrianism – Mary Boyce
  4. The Persian Empire: A Corpus of Sources from the Achaemenid Period – Amélie Kuhrt
  5. The World of Achaemenid Persia – John Curtis & John Simpson (eds.)
- . کوروش کبیر – شاپور شهبازی
- روزگاران – عبدالحسین زرینکوب
- تاریخ ایران باستان – حسن پیرنیا (مشیرالدوله)  
ایران در زمان هخامنشیان – دکتر پرویز رجبی
- تواریخ (The Histories) – هرودوت